

A photograph of the Chernobyl Nuclear Power Plant. The central feature is the tall, cylindrical containment structure of the damaged reactor, which is encased in a complex metal framework. To the left, there is a large, rectangular building with a light green lower section and a grey upper section. In the foreground, a white statue of a hand holding a torch is visible. The sky is filled with large, white clouds. The overall scene is industrial and somber.

АВАРІЯ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС - НАЙБІЛЬША ТЕХНОГЕННА КАТАСТРОФА В ІСТОРІЇ ЛЮДСТВА

Швець Катерина П-А

26 квітня 1986 року сталася найбільша техногенна катастрофа в історії людства - вибух на Чорнобильській атомній електростанції. Це змінило життя цілого покоління, зробило місто Прип'ять і 30 км поліських лісів навколо радіоактивними на тисячі років та пришвидшило розпад Радянського Союзу.

АВАРІЯ

Начальник зміни Чорнобильської АЕС **26 квітня 1986 року** Юрій Андреев пригадував, свої емоції від побаченого після вибуху.

"Коли ми їхали повз зруйнований реактор, його вигляд був просто жахливим. Я вперше відчув повний жах, коли, фактично, побачив реактор у розрізі, всі конструкції, які зазвичай можна бачити лише під час будівництва. Було зрозуміло, що реактор дихає в атмосферу, викидаючи величезну масу активності", - розповідав він BBC News Україна у 2012 році.

В день аварії Юрій Андреєв був одним із операторів другого блочного щита, і намагався відключити його через 12 годин після вибуху на 4 реакторі.

"Більшість із тих кнопок, що були переді мною на щиті управління, вже не діяли, і треба було вручну крутити потрібні механізми, а для цього треба були сотні працівників. Тому ми вирішили зупиняти блок методом природної циркуляції. Урядова комісія, яка тоді працювала на станції, це наше рішення схвалила, але без підписів... І нам стало зрозуміло: нас чотири інженери на блочному щиті, і ми відповідатимемо за все", - зізнавався він.

Інший очевидець аварії - старший інженер управління на четвертому енергоблоці ЧАЕС Олексій Бреус.

26 квітня 1986 року він приїхав на ЧАЕС, як на звичайну зміну і весь день працював у зруйнованому блоці над ліквідацією наслідків аварії. Він зробив останню спробу запустити з пульта останній вцілілий насос для вже неіснуючого реактора.

"У той день я бачив Акімова і Топтунова. Вони були у, м'яко кажучи, не найкращому стані. Було видно, що їм дуже зле, вони були дуже бліді - Топтунов був, буквально, білий. А потім у лікарні, як розповідали, його шкіра почорніла. Бачив інших колег, що працювали вночі, - вони були дуже червоні", - пригадував Олексій Бреус в інтерв'ю BBC News Україна.

Леонід Топтунов і Олександр Акімов - працівники ЧАЕС, які були на станції у момент аварії та першими намагалися подолати її наслідки. Обидва померли **у травні 1986 року**.

Олексій Бреус біля пульта третього реактору через 20 років після аварії. За таким самим він працював на сусідньому 4 реакторі 26 квітня 1986 року

ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ

Наслідки катастрофи були катастрофічними. Радіаційний фон у Києві через **кілька днів** після аварії перевищив допустимі норми в сотні разів

У постраждалих регіонах спостерігалися підвищені рівні дитячої лейкемії, народження мертвих дітей і дефекти при народженні

Дослідження свідчать, що значні території сільськогосподарських угідь **України, Білорусі та Росії** залишаться небезпечними для життя і вирощування продуктів протягом тисяч років

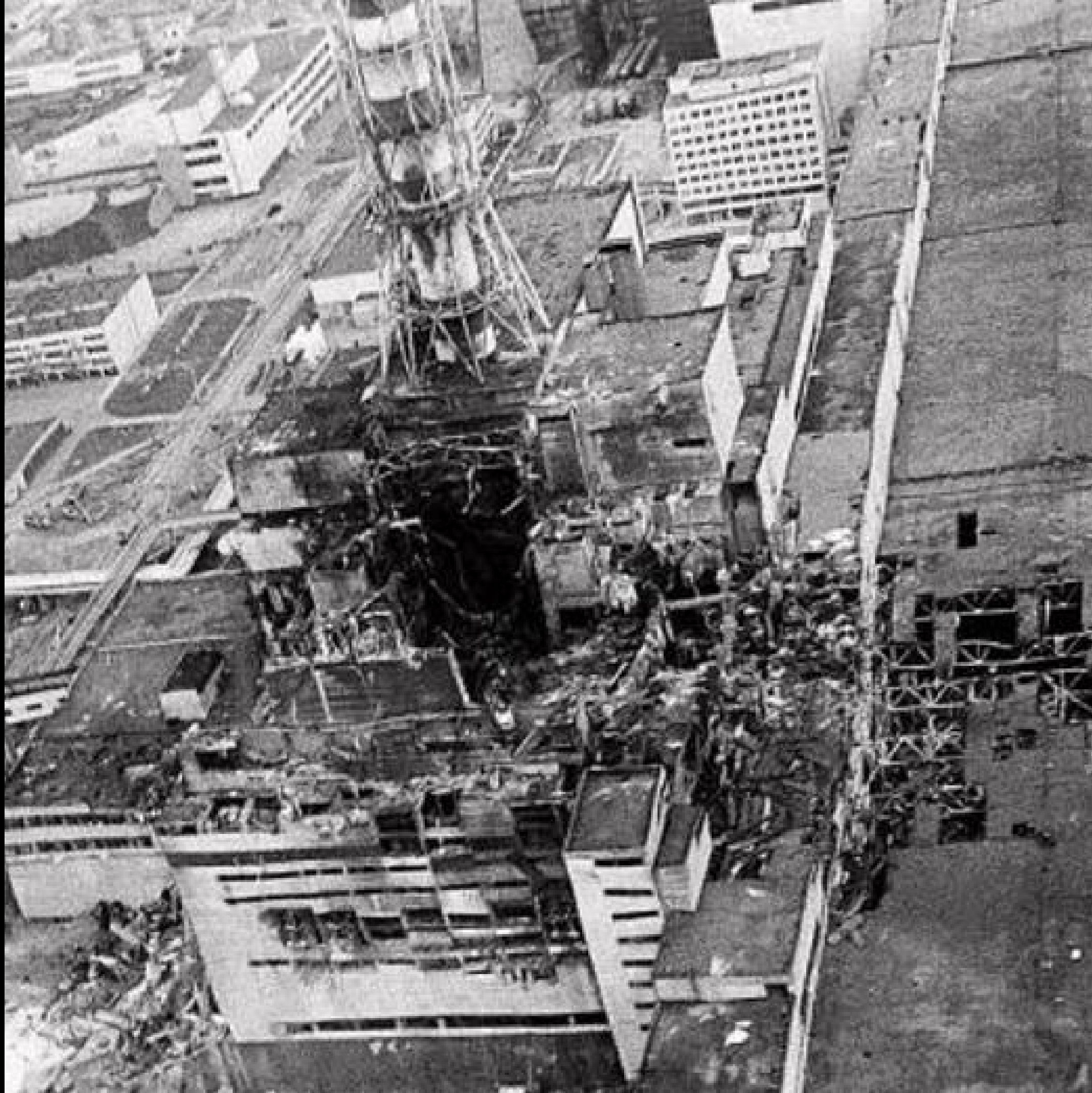
ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ НА ЛЮДЕЙ

Аварія на Чорнобильській АЕС не лише завдала фізичної шкоди, але й стала причиною глибоких психологічних травм для багатьох людей. Серед тих, хто пережив цю трагедію, виникли відчуття страху, безпорадності та тривоги за майбутнє. Люди, які були евакуйовані з небезпечних зон, часто поверталися на забруднені території в пошуках своїх домівок, що додатково посилювало їхній психоемоційний стан

СУСПІЛЬНІ НАСЛІДКИ

Чорнобильська катастрофа стала символом техногенних ризиків і недостатньої підготовленості до надзвичайних ситуацій. Вона викликала глобальну дискусію про безпеку ядерної енергетики і необхідність посилення контролю над ядерними об'єктами. Багато країн переглянули свої ядерні програми після цієї трагедії

ВИСНОВКИ

Аварія на Чорнобильській АЕС залишила глибокий слід у пам'яті людей і суспільстві. Вона продемонструвала важливість безпеки в ядерній енергетиці та необхідність готовності до надзвичайних ситуацій. Психологічні наслідки катастрофи досі відчуваються серед тих, хто пережив цю трагедію, і потребують уваги з боку медичних і соціальних служб.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

<https://www.bbc.com/ukrainian/news-52416231>

<https://subjectum.eu/english/1500topic/565.html>

<https://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5C%5CH%5CChornobylNuclearDisaster.htm>